

VÝROČNÁ SPRÁVA O PRÍPRAVE PROGRAMOV NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA ZA ROK 2024

Výstup 3

Aktivita C 1.2- Koordinačná jednotka

Január 2025

Spolufinancované Európskou uniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú výlučne názormi autora/autorky/autorov a nemusia nevyhnutne odrážať názory Európskej únie alebo CINEA. Európska únia ani orgán poskytujúci grant za ne nenesú zodpovednosť.

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Ministerstva životného prostredia SR.

Názov dokumentu	VÝROČNÁ SPRÁVA O PRÍPRAVE PROGRAMOV NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA 2024
Názov projektu	Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia Skrátený názov: LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia
Kód projektu	LIFE18 IPE/SK/000010
Trvanie projektu	1.1.2020 – 31.12.2027
Aktivita	C1.2 Koordinačná jednotka
Úroveň dôvernosti	Interný dokument
Dátum vydania	31.1.2025
Zodpovedný partner	MŽP SR
Autori	Autor: <i>Eva Kanyicska Sima (MŽP SR)</i> Prispievatelia: <i>Dana Stopková (MŽP SR)</i> <i>Zuzana Kopinová (MŽP SR)</i> <i>Veronika Basta (MŽP SR)</i>

Obsah

Summary	5
Úvod.....	6
I. Prehľad aktivít projektu LIFE IP pri príprave programov na zlepšenie kvality ovzdušia v roku 2024..	7
I.1. Hlavné míľniky príprav programov na zlepšenie kvality ovzdušia v roku 2024.....	7
I.2. Podklady a usmernenia k príprave PZKO spracované v roku 2024.....	8
I.3 Komunikácia a spolupráca dotknutých subjektov pri príprave PZKO.....	9
I.4 Návrh opatrení do PZKO pre rizikové obce (rizikový stupeň 3 a 2).....	9
II.SEA.....	11
III. Financovanie opatrení do PZKO.....	11
III.1. Financovanie opatrení v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje žaloba Súdneho dvora EK	11
III.2. Finančná schéma na podporu čiastkovej obnovy rodinných domov.....	12
III.3 Financovanie opatrení do PZKO	12
IV. Záver.....	13

Použité skratky a názvy

BaP- benzo(a)pyrén, znečisťujúca látka v ovzduší, pochádzajúca predovšetkým z nedokonalého horenia v spaľovacích procesoch

BBSK- Banskobystrický samosprávny kraj

EK- Európska komisia

ILO- identifikačný list opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v PZKO

KSK- Košický samosprávny kraj

LH- limitné hodnoty znečisťujúcich látok v ovzduší

MKO- manažéri kvality ovzdušia

MP- Metodický pokyn riadenia kvality ovzdušia (vrátane príloh), aktualizovaný OOO MŽP SR v r.2024

MZZO- malý zdroj znečisťovania ovzdušia

MŽP SR- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MV SR- Ministerstvo vnútra SR

NEIS- Národný emisný informačný systém

NIKA- Národná implementačná a koordinačná autorita

NO_x – oxidy dusíka, znečisťujúca látka v ovzduší, pochádzajúca predovšetkým z dopravy

ODM1- pilotná výzva dotačnej schémy Obnov dom mini

ODM2- druhá výzva dotačnej schémy Obnov dom mini

OOO MŽP SR- Odbor ochrany ovzdušia Ministerstva životného prostredia

ORKO- oblasť riadenia kvality ovzdušia, ktorá si vyžaduje osobitnú ochranu ovzdušia. Patria sem aj rizikové oblasti identifikované v zmysle metodiky SHMÚ.

OÚvSK- okresný úrad v sídle kraja

PHRSR- program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PM₁₀, PM_{2,5} – prachové častice rôznych veľkostí, znečisťujúca látka v ovzduší

PSK- Prešovský samosprávny kraj

PZKO (aj IPZKO)- program(y) na zlepšenie kvality ovzdušia

Projekt LIFE- celý názov: projekt LIFE IP - Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia

PV-Poradný výbor zriadený v súlade so Štatútom poradného výboru na prípravu, vypracovanie, schválenie, implementáciu a preskúmanie Programu na zlepšenie kvality ovzdušia

RO- riziková obec v zmysle metodiky SHMÚ

RS-rizikový stupeň (v zmysle metodiky SHMÚ RS1-3)

SAŽP- Slovenská agentúra životného prostredia

SEA-Strategic Environmental Assessment - Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie

SHMÚ- Slovenský hydrometeorologický ústav

SZKOO MŽP SR - Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

SZZO- stredný zdroj znečisťovania ovzdušia

VO- verejné obstarávanie

Zákon o ochrane ovzdušia- zákon č.146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

VZZO- veľký zdroj znečisťovania ovzdušia

ŽoPPM- žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

ŽSK- Žilinský samosprávny kraj

Summary

The 2024 Air Quality Management Plan (hereinafter only as "AQMP") Annual Report summarise the activities of the project that have taken place in the AQMP preparation processes during 2024. The year 2024 was crucial in terms of intensifying work on the preparation of AQMP in all zones and agglomerations, except the Trnava Region zone, where it is planned to start the preparation of the AQMP in 2025. The course of work and activities aimed at the preparation of the PZKO for zones and agglomerations in Slovakia is described in the following chapters of the Annual Report on the PZKO for 2024. The document also includes two annexes, documenting specific activities and meetings within the activities C1.1 and C1.2 of the LIFE project.

As of 31.12.2024, the final AQMP documents for the zones of the region Banská Bystrica, Nitra and Košice, including the agglomeration Košice have been processed and the SEA process has been initiated. The issuance of these 3 AQMPs is expected in the 1st quarter of 2025, the rest of them - AQMPs for the zones of region Prešov, Žilina, Trenčín, Bratislava and the Bratislava agglomeration are at different stages of preparation and the issuance of these AQMPs is expected during 2025. The reasons for non-compliance with the planned date of issuance of the PZKO as of 31.12.2024 are detailed in the conclusion of the Annual Report.

Úvod

Rok 2024 bol kľúčový z hľadiska zintenzívnenia prác na príprave Programov na zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej len „PZKO“) . K naplneniu cieľov projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej len „projekt LIFE“) ohľadne prípravy a implementácie PZKO. V r. 2024 pokračovali práce na príprave PZKO vo všetkých zónach a aglomeráciách, okrem zóny Trnavský kraj, kde sa plánuje so začiatkom prác na príprave PZKO v r. 2025. Priebeh prác a činností, zameraných na prípravu PZKO pre jednotlivé zóny a aglomerácie je popísaný v nasledovných kapitolách Výročnej správy k PZKO za rok 2024, súčasťou dokumentu sú tiež 2 prílohy, dokumentujúce konkrétne aktivity a pracovné stretnutia k príprave PZKO v rámci aktivít C1.1 a C1.2 projektu LIFE.

K 31.12.2024 boli spracované finálne dokumenty PZKO pre Košice a pre zóny Košický kraj, Nitriansky kraj a Banskobystrický kraj a tiež bol zahájený proces SEA. Vydanie 3 PZKO sa predpokladá v 1. kvartáli roka 2025, ostatné PZKO – pre zóny Prešovský, Žilinský, Trenčiansky, Bratislavský kraj a aglomerácia Bratislava sa PZKO nachádzajú v rôznom štádiu prípravy. Detailnejší stav príprav PZKO za jednotlivé zóny a aglomerácie, ako aj príčiny nedodržania plánovaného termínu vydání PZKO k 31.12.2024 sú popísané v záverečnej kapitole predmetnej Výročnej správy.

I. Prehľad aktivít projektu LIFE IP- Zlepšenie kvality ovzdušia pri príprave programov na zlepšenie kvality ovzdušia v roku 2024

I.1. Hlavné míľniky príprav Programov na zlepšenie kvality ovzdušia v roku 2024

Jednou z hlavných úloh projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej len „projekt LIFE“) je posilnenie miestnych a regionálnych kapacít pri príprave a implementácii programov na zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej len „PZKO“). Príprava PZKO bola centrálnou aktivitou projektu počas roka 2024, čo znamenalo predovšetkým intenzívnu spoluprácu dotknutých subjektov – okresných úradov v sídle kraja, manažérov kvality ovzdušia a koordinačnej jednotky projektu LIFE, SHMÚ a Sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR (ďalej len „SZKOO MŽP SR“), ako aj spoluprácu so zástupcami samospráv, predovšetkým rizikových obcí so stupňom 3 a 2, stanovených metodikou SHMÚ, viď.:

Metodika integrovaného posúdenia obcí vzhľadom na riziko nepriaznivej kvality ovzdušia- SHMÚ

Úvodom je potrebné zdôrazniť, že z podkladov SHMÚ, spracovaných pre prípravu PZKO, v zásade vyplýva, že ťažiskovým problémom s ovzduším v SR je lokálne vykurovanie (prekračovanie LH PM₁₀, PM_{2,5} a BaP) a doprava (prekračovanie LH NO_x). PZKO sa preto majú zameriavať najmä na zlepšenie kvality ovzdušia v týchto dvoch oblastiach.

V zmysle legislatívy sú gestorom prípravy PZKO okresné úrady v sídle kraja, ktoré však svojou pôsobnosťou spadajú pod Ministerstvo vnútra SR. Z tohto dôvodu bolo už v roku 2022 podpísaných 6 Memoránd o spolupráci pri príprave PZKO – rámcových dohôd medzi MŽP SR a MV SR, podľa ktorej budú manažéri kvality ovzdušia (ďalej len „MKO“) spolupracovať pri príprave PZKO v dotknutých zónach a aglomeráciách, na príslušných OÚvSK v Bratislave, Košiciach, Prešove, Banskej Bystrici, Žiline a v Trenčíne. Kvôli tomu bolo na projekte LIFE začiatkom roka 2024 zorganizované online stretnutie, ktorého sa zúčastnili viacerí zástupcovia MŽP – konkrétne generálny riaditeľ Sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia ďalej len „SZKOO“, riaditeľka a zástupcovia OOO MŽP SR, koordinátorka a zástupcovia koordinačnej jednotky projektu LIFE. Cieľom stretnutia bolo zdôrazniť a komunikovať dôležitosť prípravy PZKO v roku 2024 prednostom a dotknutým zamestnancom OÚvSK s cieľom, aby PZKO boli vydané do konca roka 2024. Na ďalšie prezenčné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 22.4.2024 boli pozvaní prednostovia jednotlivých okresných úradov, zamestnanci odborov ochrany životného prostredia, ktorí boli poverení prípravou PZKO a za MŽP SR sa na stretnutí zúčastnili riaditeľka OOO MŽP SR, zástupcovia SHMÚ a projektu LIFE (koordinátorka projektu LIFE, manažéri kvality ovzdušia a zástupcovia koordinačnej jednotky). Na stretnutí dostali priestor všetci zamestnanci OÚvSK, ktorí boli poverení prípravou PZKO v jednotlivých zónach a aglomeráciách, aby odprezentovali stav prípravy PZKO vo svojom regióne a komunikovali aj výzvy a ťažkosti, s ktorými sa pri príprave PZKO stretávajú. V závere stretnutia bolo dohodnuté, že budú nasledovať ďalšie online pracovné stretnutia s každým OÚvSK samostatne, na ktorých sa budú riešiť konkrétne otázky, pripomienky a časové harmonogramy prípravy PZKO.

V mesiacoch február – marec 2024 pokračovali online aj prezenčné pracovné stretnutia s jednotlivými OÚvSK za účasti zamestnancov OÚvSK, SHMÚ, OOO MŽP a projektu LIFE - podrobný rozpis stretnutí viď.:

Príloha 1- aktivity C1.2- koordinačná jednotka projektu LIFE

Na predmetných pracovných stretnutiach bol komunikovaný stav prípravy PZKO v jednotlivých zónach a aglomeráciách a predovšetkým bol zamestnancom OÚvSK a MKO poskytnutý priestor na otázky a problémy spojené s prípravou PZKO. Zároveň bola vyslovená požiadavka na spracovanie časových harmonogramov prípravy PZKO v jednotlivých zónach/aglomeráciách. Taktiež bol dohodnutý interný termín na zaslanie návrhu opatrení do PZKO do 15.5.2024, s cieľom preveriť zaslané opatrenia z hľadiska ich schvaľovania v procese SEA. Otázky a problémy spojené s prípravou PZKO sa v zásade zhodovali vo všetkých zónach a aglomeráciách a týkali sa nasledovných oblastí:

- opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia – definície a kategorizácia opatrení, chýbajúce opatrenia,
- financovanie opatrení, chýbajúce financie,
- opatrenia pre rizikové obce – ako osloviť veľký počet obcí, výber a kategorizácia opatrení, identifikačný list opatrenia v PZKO (ďalej len „ILO“),
- SEA : proces a financovanie,
- časové harmonogramy prípravy.

I.2.: Podklady a usmernenia k príprave PZKO spracované v roku 2024

Všetky otázky a nejasnosti spojené s prípravou PZKO v dotknutých zónach a aglomeráciách (Košický, Banskobystrický, Prešovský, Žilinský, Nitriansky, Trenčiansky a Bratislavský kraj), na ktoré koordinačná jednotka spolu s OOO MŽP hľadali riešenia, boli spísané do spoločného dokumentu a následne boli zaslané otázky a nejasnosti právneho charakteru na Odbor legislatívy MŽP SR s požiadavkou o výklad zákona a usmernenie k problematickým otázkam. Postupne boli na koordinačnej jednotke projektu LIFE vypracované ďalšie usmernenia a odporúčania pre harmonizovanú prípravu PZKO. Tieto podklady boli schválené a zverejnené aj na web stránke MŽP SR www.mzp.sk a web stránke projektu LIFE www.populair.sk:

- Identifikačný list opatrenia v PZKO (ďalej len „ILO“):
[priloha 7 identifikacny-list-opatrenia-final oprava-2.xlsx](#)
- Špecifikácia opatrení do PZKO
[specifikacia-opatreni-do-pzko oprava august24.pdf](#)
- Katalóg príkladov opatrení pre prípravu PZKO
<https://www.minzp.sk/ovzdusie/ochrana-ovzdusia/kvalita-ovzdusia/riadenie-kvality-ovzdusi>
- Osvetový balíček opatrení do PZKO
[osvetovy-balicek-final.pdf](#)

Pre harmonizovanú prípravu dokumentov PZKO bol na projekte LIFE spracovaný jednotný vizuál a tiež ďalšie interné podporné dokumenty k príprave PZKO, ktoré boli sprístupnené MKO a OÚvSK na komunikačných kanáloch MS TEAMS:

- vizuály pre jednotlivé zóny a aglomerácie – štruktúra dokumentu, spracovaná na projekte LIFE v súlade s kapitolami Prílohy č. 12 MINIMÁLNY ROZSAH PROGRAMU NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA k vyhláške č. 250/2023 Z. z.:
[250/2023 Z.z.-Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o kvalite ovzdušia](#)
- dokument Harmonizácia opatrení do PZKO
- dokument Minimálne indikátory pre osvetu v obciach
- osvetové materiály projektu HungAIRy v maďarskom jazyku
- dokument Zoznam obcí – osvetový balíček pre odpočtovanie osvetu v obciach

I.3 Komunikácia a spolupráca dotknutých subjektov pri príprave PZKO

Pre uľahčenie vzájomnej komunikácie bol koordinačnou jednotkou projektu LIFE na platforme MS TEAMS vytvorený priečinkov PZKO, do ktorého boli zriadené prístupy pre zamestnancov OÚvSK, MKO a SHMÚ. Do týchto priečinkov boli priebežne ukladané potrebné dokumenty k príprave PZKO, predovšetkým podklady SHMÚ k príprave PZKO pre jednotlivé zóny a aglomerácie, následne boli tieto aktualizované po zapracovaní pripomienok OÚvSK a MKO. Komunikácia a snaha zdieľať v online priestore aktuálne verzie dokumentov pre uľahčenie vzájomnej komunikácie a spolupráce sa v tejto oblasti však nestretla s veľkým úspechom, predovšetkým z dôvodu nedostatočného technického vybavenia na OÚvSK, ktoré spadajú pod Ministerstvo vnútra. V praxi sa ukázalo, že mnohokrát nedisponovali potrebnými komunikačnými prostriedkami (chýbajúce pripojenie na MS TEAMS, mikrofón, mobilné telefóny a zasielanie/prijímanie SMS správ a pod.), mnohokrát preferovali listovú komunikáciu od MŽP SR pred emailovou komunikáciou v zmysle interných nariadení Ministerstva vnútra.

Taktiež pokračovali pravidelné online pracovné stretnutia s OOO MŽP a koordinačnou jednotkou projektu LIFE – pravidelne každý druhý týždeň v mesiaci, kedy sa riešili aktuálne úlohy a otázky spojené s prípravou PZKO v jednotlivých zónach a aglomeráciách v pôvodnom zložení do 8. novembra 2024, kedy sa uskutočnilo posledné online stretnutie za prítomnosti riaditeľky OOO Z. Kocunovej, ktorá kvôli organizačnej zmene ukončila pracovný pomer na MŽP k 15. novembru 2024. Konzultačné stretnutia, spojené s prípravou PZKO boli organizované koordinačnou jednotkou podľa potreby OÚvSK. vid':

Príloha 1- aktivity C1.2- koordinačná jednotka projektu LIFE

V priebehu celého roka 2024 priebežne pokračovala intenzívna spolupráca medzi zástupcami SHMÚ, OÚvSK, MKO a koordinačnej jednotky projektu. Priebežne boli pripravené a pripomienkované podklady SHMÚ, ktoré boli zapracované priamo do vizuálu pre jednotlivé zóny a aglomerácie – na SHMÚ boli spracované kapitoly a podkapitoly 2.3, 3, 4, 5, 6 a 8.6 dokumentov PZKO.

Spracovanie ostatných kapitol PZKO v jednotlivých zónach a aglomeráciách sa uskutočnilo podľa vzájomnej dohody medzi pracovníkmi OÚvSK a MKO. Vo väčšine prípadov MKO vypracovávali kapitolu 7 a spolupracovali s OÚvSK pri identifikácii a výbere opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia, pri vypracovávaní ILO a tiež pri vyhľadávaní dlhodobu skúmaných a plánovaných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v regióne (zásobník opatrení do PZKO) v súlade s kapitolou 9 Vyhlášky MŽP SR č.250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia. Pri vyhľadávaní dlhodobu skúmaných a plánovaných opatrení sa vyhľadávali synergie s opatreniami alebo projektami v regióne ako napr. Rady partnerstva pre Integrovaný územný rozvoj jednotlivých samosprávnych krajov, PHRSR, plánované investície na úrovni a zo zdrojov jednotlivých samospráv (obcí a VÚC) a z iných projektov ako napr. Zelená domácnostiam, Program Slovensko a pod., či zo súkromných zdrojov prevádzkovateľov.

I.4 Návrh opatrení do PZKO pre rizikové obce (rizikový stupeň 3 a 2)

V zmysle čl. II Memoranda o spolupráci na príprave PZKO sú predmetom spolupráce MKO a OÚvSK najmä tieto aktivity a činnosti:

- a) vypracovanie časového harmonogramu prípravy PZKO od vyvesenia oznámenia o začatí príprav na vypracovaní PZKO až po termín jeho vydania,
- b) identifikácia kľúčových aktérov a všetkých zainteresovaných strán a ich zapojenie do procesu prípravy PZKO podľa časového harmonogramu tvorby PZKO,

- c) zriadenie poradného výboru - členov poradného výboru v súlade so Štatútom poradného výboru menuje vedúci odboru starostlivosti o životné prostredie okresného úradu v sídle kraja,
- d) zriadenie pracovnej skupiny – so zastúpením zástupcov okresného úradu v sídle kraja, dotknutých samospráv, znečisťovateľov ovzdušia (veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia), odborných expertov a MKO,
- e) realizácia zasadnutí poradného výboru podľa potreby,
- f) realizácia zasadnutí pracovných skupín, identifikácia merateľných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia, vyhodnotenie návrhov, výber opatrení a analýza ich prínosu,
- g) spracovanie štruktúry obsahu PZKO a jeho postupné napĺňanie,
- h) príprava, organizácia a vedenie pripomienkového konania ku PZKO,
- i) zapracovanie pripomienok a schvaľovací proces,
- j) príprava, organizácia a vedenie verejného prerokovania návrhu PZKO,
- k) vydanie a publikovanie PZKO,
- l) odpočet opatrení v PZKO,
- m) aktualizácia PZKO.

V roku 2024 sa MKO v jednotlivých regiónoch zúčastňovali na všetkých aktivitách bodov a) – g), intenzita zapojenia sa do týchto aktivít závisí od miery rozpracovania jednotlivých PZKO, ako aj od dohody a rozdelenia pracovných činností. Samostatnou kapitolou bolo oslovovanie rizikových obcí so stupňom 3 a 2. V niektorých regiónoch (napr. Nitra, Banská Bystrica, Prešov, Trenčín, Košice) absolvovali MKO spolu s OÚvSK prezenčné stretnutia so zástupcami obcí v jednotlivých okresoch so snahou zapojiť čo najviac samospráv do aktívnej spolupráce pri návrhu a implementácii opatrení do PZKO, prebiehal prieskum formou dotazníkov a prezentácií k návrhom opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v obciach. V iných zónach OÚvSK zvolil písomné oslovenie zástupcov samospráv so zaslaním informácie o príprave PZKO, s návrhom opatrení do PZKO a následným prezenčným stretnutím (napr. Žilina). Zástupcovia samospráv následne zasielali svoje návrhy opatrení do PZKO na OÚvSK. Následne, v rámci Poradných výborov (ďalej len „PV“) sa MKO zúčastňovali na výbere a kategorizácii navrhovaných opatrení, na ich zapracovaní do PZKO a na vypracovaní ILO. OÚvSK boli usmernené, aby návrh opatrení zaslali na SHMÚ, kvôli modelovaniu účinku navrhovaných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia. Výsledky týchto modelovaní za jednotlivé zóny a aglomerácie boli na SHMÚ zapracované do podkladov pre PZKO.

Taktiež identifikácia a návrh dlhodobu skúmaných a plánovaných opatrení (zásobník opatrení do PZKO, na ktoré v procese prípravy PZKO v r.2024 neboli k dispozícii finančné prostriedky, ale počíta sa s nimi v budúcnosti, resp. bolo by potrebné tieto opatrenia realizovať v danom regióne) bol tiež predovšetkým úlohou MKO (kapitola 9). MKO zohrali pri príprave PZKO nezastupiteľnú úlohu – pri vyhodnotení opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v regióne za predchádzajúce obdobie (cca 10 rokov), pri vyhľadávaní vhodných opatrení, pri konzultáciách a identifikácii problémov spojených s prípravou PZKO, pri stretnutiach so zástupcami samospráv, v procese pripomienkovania podkladov SHMÚ a pri samotnej príprave dokumentu PZKO za jednotlivé zóny a aglomerácie, vid':

Príloha 2- aktivity C1.1. - MKO pri príprave PZKO

II. SEA

V zmysle usmernenia MŽP SR bola OÚvSK ešte v r. 2022 doručená informácia, že PZKO podlieha povinnému hodnoteniu strategických dokumentov (SEA). V procese prípravy PZKO sa však ukázalo, že pri výbere opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia sa vzhľadom na aktuálny nedostatok finančných zdrojov na riešenie tohto problému hlavne v rizikových obciach je možné zamerať sa hlavne na osvetu obyvateľstva a kontroly malých spaľovacích zariadení v obciach podľa § 51 zákona o ochrane ovzdušia. S ohľadom na charakter týchto opatrení prvý draft návrhov opatrení bol zaslaný v internom termíne k 15.5.2024 za OÚvSK v Nitre, Košiciach a Banskej Bystrici - sa dňa 31.5.2024 uskutočnila konzultácia na Odbore posudzovania vplyvov na životné prostredie MŽP SR za účasti koordinátorky a koordinačnej jednotky projektu LIFE a zástupcov OOO MŽP, kde bolo opätovne potvrdené, že PZKO podlieha povinnému posudzovaniu v procese SEA, vzhľadom na samotný charakter dokumentu, bez ohľadu na konkrétne opatrenia, ktoré v ňom sú obsiahnuté. Riešili sa tiež možnosti financovania SEA, keďže gestorom prípravy sú OÚvSK na MV SR. Následne sa uskutočnilo stretnutie s riaditeľkou odboru verejného obstarávania (ďalej len „VO“) na MV SR ohľadne financovania PZKO, keďže podľa dostupných informácií z OÚvSK, financovanie SEA nebolo zaradené do rozpočtového plánu MV SR na rok 2024 a charakter verejného obstarávania (rovnaké zadanie VO) si vyžaduje centralizovaný postup koordinovaný MV SR. Na stretnutí bolo dohodnuté, že OÚvSK je odporúčaný nasledovný postup: každý OÚvSK má osloviť svoje Centrum podpory na MV SR s požiadavkou o spracovanie SEA a následne jednotlivé Centrá podpory dostanú usmernenie ako ďalej postupovať. Po niekoľkomesačnom zdržaní dostali dňa 7.8.2024 Centrá podpory na OÚvSK metodické usmernenie MV SR k aplikácii postupu zadávania podlimitnej zákazky, čo znamenalo, že verejné obstarávanie hodnotiteľa na vypracovanie hodnotiacej správy v procese SEA bude prebiehať v gescii MV SR na každom OÚvSK samostatne. K 30.11.2024 boli vybraní hodnotitelia na vypracovanie hodnotiacej správy zatiaľ na troch OÚvSK pre zónu Banskobystrický a Nitriansky kraj a pre zónu a aglomeráciu Košice.

III. Financovanie opatrení do PZKO

III.1 Financovanie opatrení v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje žaloba Súdneho dvora EK

Súdny dvor Európskej únie vydal dňa 9.2.2023 rozsudok, v ktorom rozhodol, že Slovenská republika sa dopustila porušenia smernice 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia tým, že dlhodobo prekračovala limitnú hodnotu pre PM₁₀, vyjadrenú ako denný priemer, a neprijala dostatočné opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Banskobystrický kraj (Jelšava), zónu Košický kraj a aglomeráciu Košice (Veľká Ida). V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora EÚ podniklo MŽP SR viacero krokov, ktoré mali prispieť k riešeniu situácie. Jedným z opatrení je príprava dotačnej schémy špecificky pre oblasti, na ktoré sa vzťahuje žaloba. Medzi podporované opatrenia majú patriť napríklad zriadenie prevádzok na výrobu kvalitnej palivovej základne (drevná hmota, drevné brikety) prostredníctvom sociálneho podniku a výmena vykurovacích zariadení v bytových domoch v majetku mesta a v rodinných domoch fyzických osôb.

V uvedenom rozsahu bol vypracovaný a schválený projekt pre mesto Jelšava, ktorý bol však v jeho pôvodnom znení z administratívnych dôvodov zrušený. Momentálne prebiehajú rokovania zainteresovaných strán o náhradnom riešení, ktoré schválila vláda SR uznesením č. 617/2024, pričom

rozsah a harmonogram prác celého projektu, ako aj určenie subjektov zodpovedných za jeho implementáciu sú v prípravnej fáze.

III.2 Finančná schéma na podporu čiastkovej obnovy rodinných domov

Pilotná výzva Obnov dom mini (ďalej len „ODM 1“) bola spustená dňa 25.6.2024 a uzatvorená dňa 6.9.2024. Celková alokácia určená pre schému Obnov dom mini (ďalej len „ODM“) je 36 mil. EUR a cieľom je obnova aspoň 3060 rodinných domov. Uzávierka tejto výzvy bola pôvodne stanovená na deň 30.8.2024, avšak po aktualizácii výzvy zo dňa 19.8.2024 bola jej uzávierka predĺžená do dňa 6.9.2024. Výzva bola vyhlásená pre **152 obcí** so zníženou kvalitou ovzdušia (rizikový stupeň 3 s podielom vykurovania tuhým palivom na úrovni minimálne 50 %) v BBSK a KSK a bola určená pre domácnosti postihnuté energetickou chudobou, t. j. domácnosti, ktorých ročný ekvivalentný disponibilný príjem neprekročil 7 423,00 EUR. Dôležité je poukázať, že pri vyhlasovaní výzvy bol kladený dôraz najmä na zjednodušenie podmienok a na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov. Prijímatelia pomoci neboli povinní predkladať energetické certifikáty ako potvrdenie o úspore energie. V rámci výzvy bolo predložených spolu **1 420** elektronických žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu (ŽoPPM) v celkovej sume 14,2 mil. EUR, predovšetkým zo skupín nízkopríjmových obyvateľov a z radov dôchodcov. Ku dňu 31.12.2024 boli poskytnuté finančné prostriedky pre prvých **200** žiadateľov.

Dňa 4.10.2024 bola spustená **druhá výzva ODM** (ďalej len „ODM 2“) **prvé kolo**. K 152 oprávneným obciam pribudlo ďalších 116 obcí, taktiež v BBSK a KSK kraji. Spolu teda bolo oprávnených **268 obcí** (z toho 198 obcí v BBSK a 70 obcí v KSK vrátane aglomerácie Košice -Veľká Ida), zaradených do rizikového stupňa 2 a 3 a s podielom domov vykurovaných tuhým palivom viac ako 40 %. V rámci tohto druhého kola výzvy bol zvýšený ročný čistý disponibilný príjem na jedného člena domácnosti na 8 165,30 €, z pôvodných 7 423,00 € platných pre ODM 1. Žiadosti bolo možné predkladať do 31.10.2024 a do výzvy sa prihlásilo **549 žiadateľov**.

Dňa 22.11.2024 bolo otvorené druhé kolo **ODM 2**. Schéma sa rozšírila o ŽSK a PSK, t. j. celkovo sa, z hľadiska lokality, oprávnenými stali žiadatelia obývajúci až 610 obcí. Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto kole výzvy sa dôraz kládol najmä na obyvateľov najviac postihnutých energetickou chudobou (t. j. domácnosti, v ktorých čistý príjem na jedného člena za rok 2023 neprekročil 8 165,30 €), pri súčasnej snahe zachovania pozitívneho dopadu na kvalitu ovzdušia, ako hlavné kritérium pri výbere oprávnených žiadateľov boli vybraní obyvatelia obcí zaradených do rizikového stupňa 2 a 3, pričom sa upustilo od kritéria 40 % vykurovania tuhým palivom. Druhé kolo výzvy **ODM 2** bolo otvorené do 10.1.2025. Ostatné podmienky výzvy ostali v platnosti bezo zmeny. V tomto kole bolo zaregistrovaných 1136 elektronických formulárov.

III.3. Financovanie opatrení do PZKO

Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia, navrhované v jednotlivých PZKO boli v zmysle Prílohy 12 vyhlášky č. 250/2023 Z. z. [Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o kvalite ovzdušia](#) kategorizované ako prioritné, podporné, prierezové a dlhodobé skúmané/ navrhované opatrenia. V návrhoch prioritných opatrení (z dôvodu chýbajúceho finančného krytia opatrení zo strany štátnej správy) za jednotlivé OÚvSK sa nachádzali väčšinou 3 rovnaké, odpočítateľné opatrenia:

- **Osveta** (materiály a metodika spracovaná na projekte LIFE),
- **Kontrola malých spaľovacích zariadení** (v zmysle § 51 zákona o ochrane ovzdušia),

- **Dotačná schéma Obnov dom mini-** v dotknutých obciach s RS2 a RS3, zatiaľ v KSK, BBSK, ŽSK a PSK. Dotačná schéma prebieha v úzkej koordinácii medzi MŽP SR – projektom LIFE, SAŽP a NIKA.

Táto skupina prioritných opatrení bola doplnená v jednotlivých zónach a aglomeráciách ďalšími opatreniami, ktoré boli väčšinou podporné/prierezové, na ktoré mali už jednotlivé obce zabezpečené financovanie z rôznych zdrojov:

- **opatrenia zamerané na zvýšenie energetickej efektívnosti budov v dotknutých obciach,**
- **opatrenia za sektor doprava, zelené opatrenia a pod.,**
- **databáza existujúcich malých spaľovacích zariadení v obci** (v nadväznosti na aktualizáciu NEIS, t.č. v príprave).

Samostatnou kapitolou sú opatrenia v sektore priemysel, ktoré realizujú prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia a vzhľadom na ťažiskový problém s lokálnym vykurovaním a dopravou majú väčšinou podporný charakter (s výnimkou niektorých prevádzkovateľov veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorí vo zvýšenej miere prispievajú k produkcii emisií tuhých častíc PM₁₀ a PM_{2,5}).

Dôležitou súčasťou navrhovaných opatrení (vzhľadom na deficit existujúcich dotačných schém zameraných na riešenie problémov s lokálnym vykurovaním v ORKO oblastiach) bolo vyhľadávanie dlhodobu skúmaných a plánovaných opatrení v regiónoch (kapitola 9 PZKO: Podrobnosti o dlhodobu plánovaných alebo skúmaných opatreniach alebo projektoch). Vyhľadávali sa synergie s opatreniami v regióne, ktoré budú mať pozitívny vplyv aj na zlepšenie kvality ovzdušia, napr. synergie s projektami v zásobníkoch Rady partnerstva, PHRSR, Zelená domácnostiam, Program Slovensko a tiež sa zohľadňovali plánované investície na úrovni a zo zdrojov jednotlivých samospráv (obcí a VÚC), či zo súkromných zdrojov prevádzkovateľov. OÚvSK bolo koordinačnou jednotkou projektu LIFE odporúčené, aby si spísali zásobník opatrení do PZKO, ako podklad, na ktorý by bolo možné čerpať v budúcnosti financie.

Za účelom posilnenia medzirezortnej spolupráce, aj pri vyhľadávaní prierezových dotačných schém a dát, ktoré sa týkajú zlepšenia kvality ovzdušia, sa v r. 2024 pripravovali na koordinačnej jednotke projektu LIFE workshopy pracovnej skupiny Task Force. Predmetná pracovná skupina bola na projekte LIFE zriadená za účelom zefektívnenia spolupráce medzi rezortami a rôznymi zdrojmi financovania potenciálnych opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia. V rámci Task Force bola už v minulosti zahájená spolupráca v rámci schémy Obnov dom Mini, ktorej myšlienka vznikla počas workshopu Task Force v roku 2022 a prebiehala v úzkej koordinácii medzi MŽP SR, SAŽP a NIKA.

Podpredseda vlády a minister MŽP SR Tomáš Taraba prevzal záštitu nad najbližšou sériou zasadnutí pracovných skupín Task Force. Identifikované boli rôzne oblasti záujmu- doprava, vykurovanie a energetická chudoba, zdravie, osвета, energetika a relevantné kontaktné body, s ktorými sa pripravujú bilaterálne a multilaterálne stretnutia. Organizácia týchto stretnutí je plánovaná v 1-2Q 2025.

IV. Záver

Milník č. 3 projektu LIFE „AQMPs are published by the end of 2024 and updated every three years with the help of Air quality managers“ s termínom plnenia ku dňu 31.12.2024 – nebude možné v požadovanom termíne naplniť v plnom rozsahu.

Aktuálny stav prípravy PZKO za jednotlivé zóny a aglomerácie ku dňu 31.12.2024:

Zóna Banskobystrický kraj:

Vďaka spolupráci OÚvSK Banská Bystrica, SAŽP, SHMÚ, BSK a projektu LIFE bol vypracovaný finálny dokument PZKO a začatá SEA- proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie, ktorý má za úlohu informovať verejnosť o návrhoch strategických dokumentov a zároveň poskytuje verejnosti možnosť zapojiť sa do posudzovania vplyvov strategických dokumentov. Na OÚvSK prebehlo verejné obstarávanie na spracovateľa Správy o hodnotení v procese SEA, bola vypracovaná Správa o hodnotení – verejné prerokovanie je plánované na mesiac február 2025. Spracovaniu finálnej verzie dokumentu predchádzalo len za rok 2024 5 rokovaní na OÚvSK a 5 terénnych stretnutí vo vybraných mestách kraja (Tornaľa, Žarnovica, Banská Bystrica, Lučenec a Zvolen) ktorých sa dohromady zúčastnili zástupcovia zo 75 samospráv Banskobystrického kraja. Zároveň prebehlo stretnutie Poradného výboru za účasti zástupcov mesta Banská Bystrica, mesta Jelšava a akademickej obce. Závažnou komplikáciou v komunikácii so samosprávou, aj v príprave PZKO bolo zrušenie dotačnej schémy výmeny vykurovacích zariadení v meste Jelšava, popri ktorej sa mala zriadiť aj linka na výrobu peliet, realizovaná Mestským sociálnym podnikom. Predmetná dotačná schéma, ktorá bola pripravovaná od roka 2023 bola nahradená v r. 2024 pilotnou výzvou ODM1 a ODM2. Ďalšie opatrenia v PZKO pre zónu Banskobystrický kraj sú zamerané hlavne edukáciu a osvetu, problém s lokálnym vykurovaním a infringementom v Jelšave si však vyžaduje komplexné riešenie – je potrebné naďalej pokračovať v terénnej edukačnej práci, ktorá však má byť zastrešená efektívnymi finančnými nástrojmi zo strany vlády a parlamentu SR. Problémom ostáva tiež nevykonalnosť viacerých zákonných ustanovení.

Zóna Žilinský kraj:

V rámci prípravy strategického dokumentu PZKO bola v priebehu roka 2024 nadviazaná spolupráca s OÚvSK, projektom LIFE a SHMÚ. Prebehli stretnutia s okresnými úradmi a samosprávami v zóne Žilinského kraja (detailný rozpis stretnutí MKO viď. Príloha 2 a tiež Výročná správa o pokroku MKO za rok 2024), zo strany SHMÚ bol modelovaním vyhodnotený účinok navrhovaných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia. Ku dňu 31.12.2024 je PZKO v štádiu predfinálnej prípravy. V procese posudzovania vplyvov PZKO na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v platnom znení (proces SEA) bol stanovený rozsah hodnotenia, zatiaľ však neprebehlo verejné obstarávanie na spracovateľa Správy o hodnotení v procese SEA.

Zóna Nitriansky kraj:

Ku dňu 31.12.2024 prebehlo verejné obstarávanie na spracovateľa Správy o hodnotení v procese SEA, bol vypracovaný finálny dokument PZKO, ktorý bol zaslaný spracovateľovi- do konca januára 2025 by mala byť spracovaná Správa o hodnotení a následne môže prebehnúť jej verejné prerokovanie, ako aj prerokovanie dokumentu PZKO. OÚvSK bude začiatkom roka v spolupráci s odborom VO na MV SR realizovať VO na spracovateľa odborného posudku. OÚvSK v Nitre eviduje počas prípravy značné časové zdržanie (cca 3 mesiace), spôsobené slabou koordináciou dotknutých subjektov v rámci MV SR, zdržania boli spôsobené aj protažovaným odsúhlasením výdavkov na proces SEA, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtového plánu MV SR na rok 2024 a situácia si vyžadovala intervenciu a komunikáciu zo strany MŽP SR. V priebehu roka 2024 bolo k príprave PZKO prizvaných 43 zástupcov RO počas 5 prezenčných stretnutí podľa jednotlivých okresov Nitrianskeho kraja. Zástupcom dotknutých samospráv bola odprezentovaná dôležitosť prípravy PZKO v zmysle legislatívy a návrhov možných

opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia s cieľom zlepšiť kvalitu ovzdušia vo svojej obci. Samosprávy boli požiadané o odpočet opatrení, ktoré realizovali, resp. ktoré plánujú realizovať vo svojej obci a tiež im bol odoslaný osvetový balíček v slovenskom aj v maďarskom jazyku (detailný rozpis stretnutí MKO vid'. Príloha 2 a tiež Výročná správa o pokroku MKO za rok 2024).

Zóna a aglomerácia Košice:

Ku dňu 31.12.2024 bol vypracovaný finálny dokument PZKO pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj, prebehlo verejné obstarávanie na spracovateľa Správy o hodnotení v procese SEA a dokument PZKO bol zaslaný spracovateľovi (v súlade s § 9 ods. 6 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je dokument PZKO zverejnený aj na webovom sídle Okresného úradu Košice: <https://www.minv.sk/?okresne-urady-klientske-cetra&urad=65&odbor=10&sekcia=uradna-tabula#popis>).

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov budú v 1Q 2025 oba dokumenty (Správa o hodnotení a dokument PZKO) zverejnené na verejné pripomienkovanie na úradnej tabuli Okresného úradu Košice a na Enviroportáli. Verejné prerokovanie PZKO bude spojené s prerokovaním Správy o hodnotení strategického dokumentu, plánovaný termín prerokovania je v druhej polovici januára 2025. Počas prípravy PZKO v r.2024 boli oslovení zástupcovia samospráv (RO) k odpočtu zrealizovaných a k návrhu nových opatrení do PZKO (vid'. Príloha 2) a bol im odoslaný osvetový balíček (detailný rozpis stretnutí MKO vid'. Príloha 2 a tiež Výročná správa o pokroku MKO za rok 2024).

Zóna a aglomerácia Bratislava:

PZKO sa ku dňu 31.12.2024 nachádza v prípravnej fáze. V r. 2024 bol spracovaný podklad pre prípravu PZKO od SHMÚ, prebehlo niekoľko pracovných stretnutí so zástupcami mesta a prevádzkovateľmi SZZO a VZZO k návrhom opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia (vid'. Príloha 2), ktoré bude potrebné začiatkom roka 2025 doplniť a upraviť do finálnej podoby.

Zóna Trenčiansky kraj:

V roku 2024 prebehlo 12 pracovných stretnutí (zväčša prezenčne, v niektorých prípadoch online) s OÚvSK Trenčín, z toho dve zasadnutia poradného výboru – práca bola celoročne koordinovaná v spolupráci s projektom LIFE a SHMÚ. Pre zástupcov ORKO a RO boli zabezpečené dve prezenčné stretnutia k vypracovaniu PZKO pre zónu Trenčiansky kraj, spojené s prezentáciou a diskusiou, na ktorých sa zúčastnilo 37 samospráv. Samostatné stretnutie k návrhu opatrení do PZKO prebehlo aj so zástupcami krajského mesta Trenčín. Všetkým ORKO a RO boli odoslané informácie spojené s vypracovaním PZKO, vyplývajúce zo zákona a osvetový balíček, spracovaný na projekte LIFE pre edukačnú prácu s obyvateľstvom (detailný rozpis stretnutí MKO vid'. Príloha 2 a tiež Výročná správa o pokroku MKO za rok 2024).

Všetkým ORKO a RO bol odoslaný dotazník, ktorý mal za úlohu „zmapovať“ realizované opatrenia na zlepšenie KO alebo plánované zámery jednotlivých samospráv. Rovnako boli samostatne požiadaní o spätnú väzbu aj prevádzkovatelia SZZO a VZZO v kraji a počas roka 2024 prebiehal zber a sumarizácia realizovaných opatrení a projektov z rôznych zdrojov a štúdium rôznych podkladových materiálov. Návrh opatrení do PZKO bol zaslaný na SHMÚ s požiadavkou na vyhodnotenie ich predpokladaného účinku modelovaním.

V decembri 2024 boli OÚvSK zaslané podklady od SHMÚ (hodnotenie KO monitorovaním/ modelovaním a modelovanie prioritných opatrení). V procese posudzovania vplyvov PZKO na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v platnom znení (proces SEA) bolo na OÚvSK bolo vypracované a predložené Oznámenie o strategickom dokumente.

Zóna Prešovský kraj:

OÚvSK eviduje dlhodobý problém s dlhodobou práceneschopnosťou zamestnankyne, čo je hlavnou príčinou oneskorenia prác na príprave PZKO pre zónu Prešovský kraj. Napriek nedostatočnému personálnemu pokrytiu na OÚvSK, MKO za Prešovský kraj zorganizovali v máji 2024 5 prezenčných stretnutí so zástupcami 70 samospráv (RO), ktorým boli prezentované informácie spojené s vypracovaním PZKO, vyplývajúce zo zákona o ochrane ovzdušia. Všetkým RO bol odoslaný dotazník, ktorý mal za úlohu „zmapovať“ realizované opatrenia na zlepšenie KO, resp. plánované opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v jednotlivých obciach, ako aj osvetový balíček, spracovaný na projekte LIFE pre edukačnú prácu s obyvateľstvom (detailný rozpis stretnutí MKO vid'. Príloha 2 a tiež Výročná správa o pokroku MKO za rok 2024).

Ku dňu 31.12.2024 je v SR v príprave 7 PZKO, z toho 3 sú v predfinálnej fáze dokončenia, pričom prebieha proces SEA. Viacročná práca na dokumentoch je výsledkom štúdia podkladových materiálov, komunikácii so samosprávami, akademickou obcou, odbornými organizáciami Ministerstva životného prostredia a skúsenosťami MKO z poznatkov v teréne. MKO, ako aj koordinačná jednotka a všeobecne vedenie projektu LIFE vyvinuli rad potrebných opatrení, aby bolo zabezpečené splnenie tejto úlohy (počnúc uzatvorením Memoránd o spolupráci pri príprave PZKO medzi MŽP SR a okresnými úradmi v sídle kraja, cez prípravu mnohých metodologických a podporných dokumentov, školení, stretnutí, výraznej pomoci pri procese SEA a pod.). Nakoľko však projektoví zamestnanci ani inštitúcie zapojené do implementácie projektu nenesú konečnú zodpovednosť za prípravu a najmä vydanie PZKO (ide o kompetenciu OÚvSK) a zamestnanci projektu pôsobia vyslovene v rovine expertnej, konzultačnej a sčasti metodickej, napriek všetkým snahám nedokázali zabezpečiť vydanie PZKO v stanovenom termíne. Jedným z podmieňujúcich faktorov je aj zložité nastavenie štátnej správy- MŽP SR sa podieľa iba na metodickom usmernení pracovníkov odborov starostlivosti o životné prostredie MV SR, ktorí sú zodpovední za prípravu a vydanie PZKO – bez finančného, materiálneho a častokrát aj bez potrebného personálneho zabezpečenia na OÚvSK, ktoré spadajú do kompetencie MV SR. V pracovnej náplni zamestnancov OÚvSK sa nachádzajú aj ostatné zložky životného prostredia (odpady, vody a pod.), mnohokrát chýba aj technické zabezpečenie (pripojenie na MS TEAMS, prijímanie sms-správ a pod.), interné predpisy v inštitúciách sú odlišné, čo tiež sťažuje vzájomnú komunikáciu. Aj keď boli v r.2024 na viacerých OÚvSK posilnené personálne kapacity v oblasti ochrany ovzdušia, niekoľkokomesačné zdržanie súviselo tiež so zabezpečením financovania SEA a procesu VO na MV SR na všetkých OÚvSK. Veľkým krokom vpred je však pilotný projekt ODM1 a ODM2, ktorý po prvýkrát v SR zaviedol podporu pre obyvateľstvo v oblastiach najviac ohrozených zhoršenou kvalitou ovzdušia – najprv iba v zóne KSK a BBSK, následne bol okruh oprávnených žiadateľov rozšírený aj do zóny PSK a ŽSK. V ďalších rokoch prípravy a následnej aktualizácie PZKO je nevyhnutné zabezpečenie efektívnych finančných a legislatívnych nástrojov zo strany štátnej správy, podporené terénou edukačnou a osvetovou prácou, vrátane poskytovania informácií, poradenstva a podpory zástupcom samospráv.

Vydanie 3 zo 7 PZKO sa predpokladá začiatkom roka 2025 (zóna a aglomerácia Košice, zóna Banskobystrická a Nitriansky kraj), ostatné PZKO v priebehu roka 2025. **Uvedené oneskorenie nebude mať žiaden negatívny vplyv na plnenie nadväzujúcich projektových aktivít, avšak bude potrebné následne upraviť termíny na prípravu aktualizácii PZKO, ktoré sú súčasťou míľnika č. 3 (každé 3 roky od vydania PZKO).**